

โดนัลด์ ทรัมป์ ผู้นำคนใหม่ของสหรัฐกับอาเซียนและไทย

บทบาทของอาเซียนและไทยต่อชัยชนะของ โดนัลด์ ทรัมป์

นายโดนัลด์ ทรัมป์ ได้เป็นประธานาธิบดีประเทศสหรัฐฯ อย่างเป็นทางการและนโยบายต่างประเทศของรัฐบาลของนายโดนัลด์ ทรัมป์ คือความสมดุลระหว่าง ๒ หลักการที่เป็นเครื่องขับเคลื่อนนโยบายต่างประเทศสหรัฐฯ นั่นคือ Values (ค่านิยม) และ Interests (ผลประโยชน์) จะไม่มีการถ่วงดุลอย่างที่ผ่านมา สหรัฐอเมริกาน่าจะให้ความสำคัญของค่านิยมต่างๆ ในการกำหนดนโยบายต่างประเทศน้อยลงมาก เช่น เรื่องประชาธิปไตย สิทธิมนุษยชน มนุษยธรรม หรือความสัมพันธ์ด้านประวัติศาสตร์ ด้วยเพราะนายโดนัลด์ ทรัมป์ ไม่ได้นำเสนอตนเองว่าเป็นคนที่มีหลักการในด้านนี้มากเท่าไรนัก เป็นไปได้สูงที่รัฐบาลจะให้น้ำหนักกับผลประโยชน์ของสหรัฐฯ มากกว่าการดำเนินนโยบายต่างประเทศที่ผ่านมา

สำหรับอาเซียน นายโดนัลด์ ทรัมป์ ไม่ได้ให้ความสนใจเกี่ยวกับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นนอกประเทศมากนัก หากเป็นเรื่องของเอเชียก็มีแค่เรื่องการแข่งขันกับประเทศจีน ส่วนอาเซียนนั้นไม่น่าจะอยู่ในความสนใจของนายโดนัลด์ ทรัมป์ การที่อาเซียนไม่ได้รับความสนใจไม่ได้หมายความว่ารัฐบาลสหรัฐฯ ชุดใหม่จะเป็นผลเสียต่ออาเซียน แต่อาจมองได้ว่าอาเซียนนั้นไม่มีอะไรน่าเป็นห่วงและอาเซียนเองก็ไม่ได้เป็นปฏิปักษ์ต่อผลประโยชน์ของสหรัฐฯ โดยตรง ถึงแม้ว่าไม่มีใครสามารถฟันธงได้แน่ชัดกับนโยบายของนายโดนัลด์ ทรัมป์ ด้วยเหตุผลหลายๆ ประการ แต่ก็ยังมีหลายสิ่งที่น่าจับตาทางด้านนโยบายต่างประเทศสหรัฐฯ ในอนาคต ที่น่าจะมีผลโดยตรงต่ออาเซียน

ก่อนที่จะกล่าวถึงท่าทีของผู้นำอาเซียนและไทยต่อนายโดนัลด์ ทรัมป์ จะขอย้อนไปกล่าวถึงนโยบายหลัก ๆ ที่นายทรัมป์ได้หาเสียงไว้ว่าเขาตั้งใจจะทำอะไรบ้างเมื่อได้รับเลือกให้เป็นประธานาธิบดี เช่น ด้านการค้า นายโดนัลด์ ทรัมป์จะทบทวนความตกลงเขตการค้าเสรีอเมริกาเหนือ (North American Free Trade Agreement - NAFTA) เพื่อปกป้องผลประโยชน์ของสหรัฐฯ เพราะมองว่าข้อตกลงเขตการค้าเสรีเหล่านี้เป็นสิ่งที่ก่อปัญหาให้แก่สหรัฐฯ เพราะถูกชาติสมาชิกอื่นเอาเปรียบและในที่สุดส่งผลให้เศรษฐกิจของสหรัฐฯ แย่ การถอนตัวออกจากความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิกหรือข้อตกลง TPP (Trans-Pacific Partnership) ซึ่งรัฐบาลโอบามาพยายามผลักดันให้เกิดข้อตกลงการค้านี้กับประเทศรอบมหาสมุทรแปซิฟิก ซึ่งปัจจุบันมีสมาชิกทั้งหมด ๑๒ ประเทศ ได้แก่ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ แคนาดา เม็กซิโก ชิลี เปรู ญี่ปุ่น บรูไน มาเลเซีย สิงคโปร์ เวียดนาม และสหรัฐฯ นอกจากนี้ นายโดนัลด์ ทรัมป์ยังกล่าวถึงการลงโทษจีนโดยจะขึ้นกำแพงภาษีสินค้านำเข้าจากจีนให้สูงถึงร้อยละ ๔๕ หากจีนไม่ยอมเปลี่ยนแปลงนโยบายการค้าในปัจจุบัน ซึ่งสหรัฐฯ มองว่าจีนเอาเปรียบ รวมทั้งจะลงโทษบริษัทสัญชาติอเมริกันที่ปลดคนอเมริกันออกจากงานแล้วโยกย้ายโรงงานไปตั้งอยู่ในต่างประเทศแล้วส่งสินค้ากลับเข้ามายังสหรัฐฯ โดยจะเรียกเก็บภาษีบริษัทเหล่านี้ ถึงร้อยละ ๓๕ ในขณะที่การจ้างงาน นายโดนัลด์ ทรัมป์ให้คำมั่นที่จะเร่งทำงานกับสภาองเกรสภายใน ๑๐๐ วันแรกหลังเข้ารับตำแหน่งเพื่อดำเนินมาตรการให้เกิดการจ้างงานภายในประเทศให้ได้อย่างน้อย ๒๕ ล้านตำแหน่ง โดยเฉพาะผ่านทางมาตรการทางภาษี รวมถึงจะบังคับใช้แผนขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่อให้เศรษฐกิจของสหรัฐฯ เติบโตให้ได้ร้อยละ ๔ ต่อปี

ในด้านนโยบายเกี่ยวกับคนเข้าเมืองหรือผู้อพยพซึ่งมีการพูดถึงเรื่องนี้กันมากว่าเป็นนโยบายเหยียดผิวและเป็นการสร้างความเกลียดชังและแบ่งแยก นายโดนัลด์ ทรัมป์ยังคงดูเหมือนจะยังชัดเจนที่จะเนรเทศผู้เข้าเมืองผิดกฎหมายและมีประวัติอาชญากรรมออกนอกประเทศ รวมทั้งจำคุกผู้ที่ยังแอบลักลอบเข้ามายังสหรัฐฯ ซึ่งอาจมีถึง ๓ ล้านคน นอกเหนือจากนี้ ยังมีมาตรการที่จะหยุดการให้วีซ่าแก่ผู้ที่เดินทางเข้าสหรัฐฯ หากไม่ได้ผ่านการตรวจคัดกรองอย่างละเอียด ในส่วนความสัมพันธ์กับต่างประเทศนั้น นายโดนัลด์ ทรัมป์ กล่าวว่าจะ

ทบพวนพันธมิตรที่สหรัฐมีในกรอบนาโต้ (NATO) ซึ่งน่าจะหมายถึงภาระค่าใช้จ่ายของสหรัฐที่มีต่อนาโต้ และจะถอนกำลังทหารออกจากทวีปยุโรปและเอเชียโดยเฉพาะญี่ปุ่นและเกาหลีใต้หากพันธมิตรของสหรัฐเหล่านี้ไม่ยอมออกเงินมากขึ้นเพื่อแลกกับการที่สหรัฐได้เข้ามาให้ความคุ้มครองแก่ประเทศเหล่านี้ นอกจากนี้เขายังคิดที่จะถล่มฐานที่มั่นของไอเอสในอิรักและซีเรีย

ในส่วนท่าทีของประเทศในอาเซียนนั้น ประธานาธิบดีฟิลิปปินส์นายโรดริโก โรอา ดูแตร์เต (Rodrigo Roa Duterte) ซึ่งเข้ารับตำแหน่งประธานาธิบดีเมื่อช่วงกลางปี พ.ศ. ๒๕๕๙ (ค.ศ. ๒๐๑๖) ซึ่งที่ผ่านมา ดูเหมือนว่าความสัมพันธ์ระหว่างสหรัฐกับฟิลิปปินส์จะไม่ตึงเครียดเพราะนายดูแตร์เตเคยออกมาพูดว่าประธานาธิบดีโอบามาด้วยถ้อยคำที่รุนแรงมากหลังจากที่ประธานาธิบดีโอบามาออกมาวิพากษ์วิจารณ์นโยบายของดูแตร์เตในการทำสงครามต่อต้านยาเสพติดในประเทศแล้วมีการละเมิดสิทธิมนุษยชน และต่อมายังดูที่ท่าว่าฟิลิปปินส์จะไปเชื่อมสัมพันธ์มิตรกับจีนมากขึ้นและพยายามจะมีอิสระจากอิทธิพลสหรัฐ นอกจากนี้ นายดูแตร์เตยังเคยประกาศเมื่อช่วงต้นเดือนตุลาคมที่ผ่านมาว่าจะไม่มีการฝึกซ้อมรบระหว่างสหรัฐและฟิลิปปินส์อีกในอนาคต แต่อย่างไรก็ตาม ภายหลังดูเหมือนว่าท่าทีของนายดูแตร์เตจะอ่อนลงอย่างเช่น การออกมาขอโทษประธานาธิบดีโอบามาและพูดแก้เกี้ยวว่าเขาหมายถึงจะไม่มีการซ้อมรบในปีถัดไปเท่านั้น ซึ่งต่อมารัฐมนตรีกลาโหมฟิลิปปินส์ได้ออกมาพูดว่านายดูแตร์เตเห็นชอบที่จะให้มีการฝึกทางทหารระหว่าง สองประเทศต่อไป จนกระทั่งเมื่อนายทรัมป์ได้รับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดีสหรัฐคนใหม่ ก็ดูเหมือนท่าที ของดูแตร์เตจะบวกต่อนายโดนัลด์ ทรัมป์ และสหรัฐโดยเขากล่าวแสดงความยินดีกับนายโดนัลด์ ทรัมป์ และ ว่าฟิลิปปินส์ต้องการหยุดทะเลาะกับสหรัฐเนื่องจากนายโดนัลด์ ทรัมป์ ได้รับชัยชนะในการเลือกตั้ง รวมทั้งต้องการจะสร้างสัมพันธ์ภาพครั้งใหม่กับนายโดนัลด์ ทรัมป์ พร้อมกับพูดอีกว่าเขาและนายโดนัลด์ ทรัมป์ นั้นมีบุคลิกที่คล้ายคลึงกัน

ในส่วนประเทศไทย เมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ได้มีการประชุมทูตและกงสุลใหญ่ของไทยจากทั่วโลกโดยมีพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) เป็นประธาน ซึ่งนายกรัฐมนตรีได้กล่าวว่า “โลกมีการเปลี่ยนแปลงทุกวัน แม้แต่การเลือกตั้งประธานาธิบดีคนใหม่ของสหรัฐ เราจึงต้องตั้งหลักและเตรียมตัวเองให้พร้อมและถูกต้องทุกประเด็น ทั้งด้านความมั่นคง เศรษฐกิจ และสังคม จึงอย่าเพิ่งไปเรียกร้องอะไรจากใครมากนัก แต่หากเราเตรียมตัวพร้อม เราก็จะคุยกับใครได้ทุกอย่าง ซึ่งวันนี้เราก็ได้เตรียมตัวมาพร้อมมากพอสมควรแล้ว” และได้กล่าวถึงผลการเลือกตั้งประธานาธิบดีสหรัฐว่ายินดีกับนายโดนัลด์ ทรัมป์ และไม่ว่าใครจะเป็นประธานาธิบดีก็ต้องยอมรับการตัดสินใจของประชาชนซึ่งประเทศไทยเป็นมิตรกับสหรัฐมากกว่า ๑๘๓ ปี ดังนั้น ไม่ว่าใครจะมาเป็นรัฐบาล ประเทศไทยก็ต้องดำเนินนโยบายตามเดิม คือ นโยบายต่างประเทศที่ “สมดุล” เนื่องจากประเทศไทยอยู่ตรงกลางของอาเซียนและจะต้องทำให้ประเทศไทยได้รับประโยชน์สูงสุด ดังนั้น ดูเหมือนว่าจะเป็นที่แบบนักการทูต คือยังคงค่อนข้างระมัดระวังตัวซึ่งก็น่าจะดีต่อสถานการณ์ในขณะนี้เนื่องจากไทยเองก็เป็นมิตรกับจีนและการปรับตัวหรือเตรียมตัวให้พร้อมที่ตัวเราเองคือที่ประเทศไทยก็น่าจะเป็นประโยชน์ต่อไทยเรามากกว่าเพราะเมื่อสังคมโลกเปลี่ยนแปลงไป ถ้าเราไม่ปรับเปลี่ยนก็จะอยู่รอดได้ยาก

สำหรับผลกระทบต่อไทยนั้น มีการวิเคราะห์กันในหลายเรื่อง เช่น ด้านความมั่นคง สหรัฐอเมริกาภายใต้การบริหารของนายทรัมป์คงจะไม่ได้ให้ความสำคัญกับภูมิภาคอาเซียนมากนักเมื่อเทียบกับภูมิภาคตะวันออกกลางหรือเอเชียในส่วนอื่นซึ่งกระทบต่อสหรัฐมากกว่า แต่กระนั้น เมื่อพิจารณาเรื่องค่าใช้จ่ายของสหรัฐในภูมิภาคที่อาจมองว่าแบกรับอยู่ก็อาจจะมีการเปลี่ยนแปลงซึ่งยังยากที่จะคาดเดาว่าจะออกมาในรูปแบบหรือมาตรการใด เช่น กรณีคาบสมุทรเกาหลี นอกจากนี้ นายทรัมป์คงจะไม่ถึงขนาดทะเลาะไม่มองถึงผลประโยชน์ที่สหรัฐจะได้รับจากอาเซียนเสียทีเดียวโดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจ การค้าการลงทุน หรือแม้แต่ด้าน

ความมั่นคงที่เชื่อว่าสหรัฐฯจะยังคงพยายามถ่วงดุลจีนอยู่เพียงแต่วิธีการของนายโดนัลด์ ทรัมป์ กับพรรคเดโมแครตอาจต่างกัน ส่วนประเด็นเรื่องสิทธิมนุษยชนของอาเซียน อาจจะไม่ได้นำมาเป็นข้อต่อรองหรือเกมส์การเมืองระหว่างประเทศมากเท่ากับนโยบายของฝั่งพรรคเดโมแครต

ในประเด็นด้านเศรษฐกิจที่มีการพูดถึงกันส่วนหนึ่งคือนโยบายที่นายโดนัลด์ ทรัมป์จะพยายามดึงเอาธุรกิจหรืออุตสาหกรรมของสหรัฐฯที่ลงทุนหรือ outsource อยู่ในเอเชีย เช่น ในฟิลิปปินส์หรืออินเดียกลับไปยังสหรัฐฯเพื่อสร้างงานให้กับคนอเมริกัน แต่ถึงกระนั้นก็อาจจะไม่ใช่เรื่องง่ายนักเนื่องจากการดึงธุรกิจกลับไปสร้างงานให้กับคนอเมริกันจะมีต้นทุนซึ่งนักธุรกิจคงไม่ต้องการและย่อมกระทบต่อต้นทุนการผลิตของเขาในอนาคตด้วยหรือนโยบายด้านภาษีสินค้าที่อาจเพิ่มขึ้นมากหากเป็นสินค้าที่บริษัทอเมริกันผลิตในตลาดนอกประเทศแล้วนำเข้ามาจำหน่ายในสหรัฐฯโดยเฉพาะสินค้าจากจีนก็อาจเกิดการตอบโต้จากคู่ค้าก็เป็นได้

สำหรับไทยเห็นว่าเราต้องปรับตัวโดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจการค้าเนื่องจากนายทรัมป์ต้องการฟื้นฟูสภาพเศรษฐกิจของสหรัฐฯโดยเฉพาะคำมั่นที่นายโดนัลด์ ทรัมป์ กล่าวถึงการว่างงานในประเทศซึ่งคนอเมริกันรู้สึกว่าจะเกิดจากข้อตกลงการค้าเสรีและการที่จะต้องปกป้องผลประโยชน์ของสหรัฐฯที่เกิดจากความตกลงการค้าเสรีที่มีอยู่เพราะนายทรัมป์มองว่าทำให้สหรัฐฯเสียเปรียบและอาจนำมาสู่การกีดกันประเทศคู่ค้าของสหรัฐฯมากขึ้น เช่น การตั้งกำแพงภาษีหรือตั้งเงื่อนไขเกี่ยวกับคุณภาพของสินค้าที่จะส่งออกไปยังสหรัฐฯ เอกชนไทยจึงต้องเตรียมตัวในเรื่องนี้ ส่วนการเจรจาความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิกหรือ TPP นั้นอาจจะยุติลงเนื่องจากนายทรัมป์ได้ประกาศตั้งแต่ช่วงหาเสียงแล้วว่าเขาไม่ต้องการความตกลง TPP และล่าสุดมีรายงานว่าสหรัฐฯภายใต้รัฐบาลโอบามาจะยังไม่ให้สัตยาบันต่อความตกลงฉบับนี้ซึ่งมีการวิเคราะห์กันว่าการที่สหรัฐฯโดดออกจาก TPP นั้นเหมือนการฆ่าตัวตายเพราะที่ผ่านมานโยบายของโอบามาต้องการให้สหรัฐฯเข้ามามีบทบาทในภูมิภาคเอเชียผ่านทางนโยบาย TPP และถือว่าสหรัฐฯเสียเครดิตอย่างมาก แต่สำหรับไทยเราเองนั้นเห็นว่าการล้มลงของ TPP เพราะผู้นำใหม่ของสหรัฐฯไม่น่าจะเอาแล้วนั้น น่าจะเป็นผลดีต่อไทยมากกว่าจะเป็นผลเสียเพราะไทยไม่ได้เข้าร่วม TPP และที่ผ่านมาก็ทำให้เกิดความกังวลแก่นักธุรกิจนักลงทุนว่าไทยจะเสียเปรียบเพื่อนบ้านในอาเซียนที่เป็นสมาชิก TPP คือเวียดนาม สิงคโปร์ มาเลเซีย อย่างเช่นก่อนหน้านี้ประเทศในอาเซียนที่เข้าเป็นสมาชิก TPP จะได้รับประโยชน์จาก TPP จากเม็ดเงินลงทุนที่ไหลเข้าและการย้ายฐานการผลิตไปยังประเทศดังกล่าว รวมถึงภาษีสินค้าและบริการที่ลดลง แต่สุดท้ายเมื่อ TPP ไปต่อไม่ได้ ก็ถือว่าไทยไม่น่าจะเสียหายอะไรมากนัก

ส่วนบทบาทของสหรัฐฯในกรอบเวทีพหุภาคีอื่น ๆ นั้น เห็นว่าน่าจะอ่อนลงด้วย อย่าง เช่น อาเซียนเองก็เป็นเวทีพหุภาคีซึ่งเพิ่งเป็นประชาคมอาเซียนไปเมื่อปลายปีที่แล้ว ทั้งนี้ เพราะนายโดนัลด์ ทรัมป์ มองว่ากรอบพหุภาคีทำให้สหรัฐฯเสียประโยชน์มากกว่าการเจรจาหรือความร่วมมือในกรอบทวิภาคี ดังนั้นความสัมพันธ์ในกรอบอาเซียนระหว่างโอบามากับทรัมป์จึงน่าจะเปลี่ยนไป

สำหรับท่าทีของสิงคโปร์ซึ่งเป็นสมาชิกของ TPP และถือเป็นหนึ่งในสมาชิกเริ่มต้นของความตกลงฉบับนี้นั้น แม้ท่าทีของนายกรัฐมนตรียี ลี เซียน ลุง (Lee Hsien Loong) ซึ่งดูเหมือนจะยินดีต่อนายโดนัลด์ ทรัมป์ โดยเขากล่าวว่าประชาชนชาวสหรัฐย่อมเลือกผู้ที่จะเป็นตัวแทนที่ดีที่สุดของตนและสิงคโปร์จะยังคงทำงานร่วมกับสหรัฐอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างเสริมสัมพันธภาพที่แข็งแกร่ง แต่เมื่อพิจารณาจริง ๆ แล้ว สิงคโปร์น่าจะผิดหวังมากกว่าโดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับความตกลง TPP ที่นายโดนัลด์ ทรัมป์ อาจจะไม่ดำเนินการต่อจากรัฐบาลโอบามา ซึ่งประเทศสมาชิกอีก ๑๑ ประเทศได้ใช้เวลาเจรจากันมาหลายปี โดยไม่น่าจะผ่านการให้สัตยาบันจากสหรัฐฯก่อนที่นายโดนัลด์ ทรัมป์ จะเข้ารับตำแหน่งผู้นำในเดือนมกราคม แต่ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรียี ลี เซียน ลุง อาจจะยังมีความหวังอะไรบ้างเพราะในช่วงสัปดาห์หน้า ผู้นำชาติเอเปค (APEC) จะมีการพบกัน

ในการประชุมที่เปรูซึ่งคาดว่าประธานาธิบดีโอบามาและชาติที่เข้าร่วม TPP จะได้หารือถึงอนาคตของ TPP
ดังนั้น ภาครัฐและเอกชนไทยก็ควรต้องติดตามสถานการณ์ในเรื่องนี้ด้วย

ในส่วนการค้าของไทยซึ่งส่งออกไปสหรัฐฯในปัจจุบันมีประมาณร้อยละ ๑๐ นั้น เชื่อว่าสหรัฐฯจะดำเนิน
มาตรการกีดกันสินค้าจากต่างประเทศมากขึ้นซึ่งจะส่งผลกระทบต่อไทยทำให้เราจะต้องปรับนโยบายมุ่งตลาดไปสู่
ภูมิภาคเอเชียมากขึ้นและกระตุ้นการบริโภคภายในประเทศ ขณะเดียวกันนโยบายของนายโดนัลด์ ทรัมป์
ที่ต้องการให้บริษัทสัญชาติอเมริกันลงทุนสร้างงานในประเทศสหรัฐฯให้มากขึ้นก็อาจทำให้การลงทุนของสหรัฐฯ
ในอาเซียนและไทยชะลอตัวลง ในขณะที่การค้ากับจีนซึ่งขณะนี้เป็นคู่ค้าอันดับต้น ๆ กับอาเซียนจะทวี
ความสำคัญมากขึ้นเนื่องจากจีนเองก็จะถูกกดดันสินค้านำเข้าไปยังสหรัฐฯเช่นกัน นอกจากนี้ การลงทุนของจีน
ในอาเซียนน่าจะมีแนวโน้มในเชิงบวกซึ่งปัจจุบันจีนยังตามหลังสหรัฐฯในภูมิภาคอาเซียนในเรื่องนี้ ส่วนญี่ปุ่นซึ่ง
เป็นคู่ค้าและนักลงทุนอันดับสองของอาเซียนก็น่าเอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของอาเซียนได้เพิ่ม
มากขึ้น และสุดท้ายในแง่มุมมองเกี่ยวกับประเด็นสิทธิมนุษยชนเห็นว่าจะมีแนวโน้มที่อ่อนตัวลงคือสหรัฐฯ
อาจไม่ได้เพ่งเล็งในประเด็นนี้ต่อไทยและอาเซียนมากนักหรือมากกว่ากับนโยบายของประธานาธิบดีโอบามา
แต่ที่ผ่านมาก็พยายามแก้ไขมาากแล้วซึ่งก็คงไม่ถูกกดดันในเรื่องนี้จากสหรัฐฯเท่าใดนัก

สรุป มีนักวิเคราะห์หลายคนเห็นว่าสหรัฐฯน่าจะดำเนินนโยบายในลักษณะโดดเดี่ยวตัวเองและหันกลับ
ไปสู่ภายในสังคมสหรัฐฯมากขึ้น (isolationist and protectionist) และมีหลายคนวิเคราะห์ว่าหลายประเด็น
ที่ผู้นำใหม่ของสหรัฐฯแถลงหรือประกาศออกมานั้นน่าจะยิ่งทำให้สหรัฐฯเข้ามาเกี่ยวข้องกับประชาคมโลกมากขึ้น
คือการกลับเข้าสู่ภายในสหรัฐฯจะสะท้อนกลับออกมาสู่ผลกระทบภายนอกคือยิ่งพัวพันกับสังคมโลกมากขึ้น
นอกจากนี้ ยังมีนักวิเคราะห์หลายคนเห็นว่านโยบายที่นายโดนัลด์ ทรัมป์ หาเสียงนั้น หากนโยบายใดเขาทำ
ไม่ได้ เขาก็อาจจะทำออกมาในเชิงสัญลักษณ์คือคล้าย ๆ จะบอกหรือนายโดนัลด์ ทรัมป์ จะหาทางเลี่ยงโดยทำ
เป็นพิธีหรือไม่เช่นนั้นก็อาจจะไปทำนโยบายใหม่ไปเลยเพราะเขาเป็นประชานิยม คือทำอันนี้ไม่ได้ ก็ไปทำอัน
ใหม่ แต่นักวิเคราะห์บางคนเห็นต่างออกไปโดยมองว่าหากนายโดนัลด์ ทรัมป์ทำนโยบายใดไม่ได้ตามที่ประกาศ
ไว้แล้วกลับไปทำแบบพอเป็นพิธีหรือเชิงสัญลักษณ์หรือไปเริ่มทำ นโยบายอื่นใหม่ก็เท่ากับนายโดนัลด์ ทรัมป์
กำลังฆ่าตัวตายเพราะคนที่ต่อต้านหรือไม่ค่อยพอใจเขาก็น่าจะมียุแล้วแล้วยังไปทำให้คนที่สนับสนุนเขาตอน
หาเสียงกลับมาไม่ชอบเขาไปด้วย ยิ่งเท่ากับเป็นการเปิดศึกสองด้านซึ่งไม่น่าจะเป็นอย่างที่บางท่านให้ความเห็น
ไว้ แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น ก็ยังอาจคาดเดาได้ไม่แม่นกว่านายโดนัลด์ ทรัมป์ จะทำตามที่เขาประกาศไว้อย่างไรอย่าง
ที่ นายโดนัลด์ ทรัมป์ เองพูดว่าเขาต้องการเป็นคนที่ไม่คาดเดาไม่ได้ (I want to be unpredictable) ดังนั้น
สิ่งที่เราน่าจะทำได้ในวันนี้ที่สุดคือข้อมูล ซึ่งสำคัญที่สุด ต้องติดตามข้อมูลให้ทันและนำมาช่วยกันวิเคราะห์
ทั้งรัฐบาลและเอกชน และไม่ใช่ว่ารู้เฉพาะสหรัฐฯเท่านั้น แต่จะต้องรู้ท่าทีของประเทศอื่นด้วยว่าเขาจะทำอะไร
กันต่อไปบ้าง ดังภาษิตที่ว่ารู้เขารู้เรา รบร้อยครั้งชนะร้อยครั้ง

เอกสารอ้างอิง

Munir Majid. 'Adjusting to President Trump'. Bangkok Post.

<http://www.bangkokpost.com/opinion/opinion/๑๑๓๔๗๖๑/adjusting-to-president-trump>, accessed ๑๔ November ๒๐๑๖.

'Singapore disappointed TPP is unlikely to be passed under Donald Trump: PM Lee'.

The Straits Times. <http://www.straitstimes.com/asia/se-asia/singapore-disappointed-tpp-is-unlikely-to-be-passed-under-donald-trump-pm-lee>, accessed ๑๕ November ๒๐๑๖.

'The Democratic Donkey and the Republican Elephant'.

www.factmonster.com/ipka/A๐๘๘๑๙๘๕.html, accessed ๑๕ November ๒๐๑๖.

"United States presidential inauguration". Wikipedia.

https://en.wikipedia.org/wiki/United_States_presidential_inauguration, accessed ๑๔ November ๒๐๑๖.

'We both like to swear': Duterte makes peace with US, Trump". CNN.

<http://edition.cnn.com/๒๐๑๖/๑๑/๑๐/asia/duterte-trump-military-exercises/index.html>, accessed ๑๑ November ๒๐๑๖.

"กอบศักดิ์ชี้ไทยดูดีหลังทรัมป์ล้ม TPP". <http://money.sanook.com/๔๓๗๐๙๓/>, accessed ๑๔ November ๒๐๑๖.

"ผอ.ศูนย์อาเซียนศึกษาชี้ทรัมป์ยกเลิก TPP เหมือนฆ่าตัวตาย". สำนักข่าวอิศรา (๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๙).

<http://www.isranews.org/>, accessed ๑๔ November ๒๐๑๖.

"สิ่งที่ทูตปรับทัพรับมือ 'ทรัมป์'". โพสต์ทูเดย์. www.posttoday.com/politic/๔๖๔๖๘๗, accessed ๑๑ November ๒๐๑๖.

ว่าที่ร้อยโท ภาณุกร กุลสันต์
วิทยากรชำนาญการ
กลุ่มงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร